

וועטלט=נייעם.

דְּוֹעָעַלְתַּה אֲטַעַמְדָּעַקְטַּה אֲנַטְרַעַקְטַּה אֲנַטְרַעַקְטַּה

* * *
וְאַיִן-עָרָקִינְדָּעָר ,
אֵלֶּא אַגְּזָנְיוֹשָׁע צִיְּנָהָב גַּתְתִּיּוֹת אֵם בָּרוֹנוֹן

וניג'וּסְטוּרִעַן. פָּרֶ אֲדָם צֹו עַנְבּוֹזִיךְ עַן
חוּזֵי זַי דָּאַס אוֹ סַאֲרְבּוּטָן נִימֵץ נְעוֹזֵ-
עַן דָּאַרְפֵּגָן עַדְוּיְירָעָן אַחֲנִינֵעַ יַהְדֵי אַזְנֵ-
בָּן אַיצְטָגָן בְּקִידְוּנוֹנוֹן וְעַנְגֵן אַונְגָּרָ-
רָעַנְלִיךְ, כָּיוֹ טַנֵּן וּמְחֻנְדְּרוּן צֹו דָעֵ-
עַנְיִיעָרְנוֹן מִטֵּן דָּזֵר הַשְׁתָּלָתָן, אַו וְעַ-
אל דִּי אַיְצָט עַקְוִיסְטוּרָעָנָרָעָן גַּעֲזָעֵצָן
כוֹנְוַעְדְּרָעָן אֹויֵ, אֹו וְאַלְעֵן נִישָׂ-
טָעַרְעָן דָעַם הַאֲנָדָלָל. קוּרָם כָּל דָאַרְפֵּ-
גַּבְעָדְיִינְגָּט אַפְּגַּנְשָׂאָט וְעַרְעָן דָאַס
עַוְעַץ חַעְגָּן עַגְבָּן רַעֲנִיכְטוֹרָאַצְיאָנָס-פְּכִילְקָן
וְעַוְעַן דִּי צַיְתְּנִילְגָּן גַּעֲזָעֵצָן.

בעטצען מײַן ווֹאָס האָט זיך געפֿינען
סולטאָן טִיז וַיְזַע נָהָגֶנְטַסְטֵץ האָבָּאָן
פְּגִילָת דִּין בְּעַלְמָרִים.

וְזֶה פָּתַח וְזֶה אֲפָתָה אֲנֵן שְׁוֹעֲבָדָה, כִּי
וְנִתְעַטָּן אֲרוֹם אִיוֹ דָּרָר בְּעַדְיָעַמְצָר צָרָה
וְאַפְּעַזְנָן נַעֲמַנְהָרָט אֲפַעֲרַלְשָׁטָעָג פְּרָוָי
וְנַעֲהֹזְבָּעָן קְלָאָפָעָן, דָּרְזָעַה עַנְרִיגָּה חַוִּין
אַוְסָטָן, אֲוֹ פָּוָן דָּרָם מְאַטְעַנְטָן אִיוֹ אַפְּ-
דָּהָט אֲנַגְעַמְעַנְגָּעָט אַזְיָי פְּיַעַל צַיְתָן,
הַדָּהָט אַעֲרָזָן דָּרְקָנְעַה עַנְמָעָט צָוָת

יודען אין מיליטער-דיענרט.

פְּרִיזַּיְוחָן פּוֹן דֵי פְּרִיהַעֲדָרְדִּינָא יְהָרְעָן
בְּעַמְּיוֹן, או נִשְׁתַּפְּלִוְיָה דֵי יְרִישָׂה
פְּרִיזַּוְנוּקִים פּוֹן עֲרַשְׁטָצֶר לְנַאֲשָׁעַ הַאֲבָצֶן
נִשְׁתַּפְּלִוְיָה נְעַרְאָרְטָט צְוָנְעַנְטוּן וְעַרְעָן צַיְּ
טִילְיטָעָר-דִּיעָנָסֶט, נֵר אַיְיךְ דֵי יְרִישָׂה
פְּרִיזַּיְוחָנִיקִים פּוֹן צְוִוְיָטָר אָנוֹ דִּירְטָר
לְנַאֲשָׁעַ הַאֲבָצֶן נְעַרְאָרְטָט בְּעַמְּרִיט
חוּרְעָן.

אוּבָדָם אַינְגְּרָ-טִינְגְּסְטָרִים חַאלְט
זַיְךְ נְעַרְכָּעָנִט מִיטַּה דֵי אַפְּצִיעָלָע
צַיְּ רָעוֹ, וְחַאלְט עַם אֹזֶה פְּקָאָרְדָּרְנוּגָן
נִשְׁתַּפְּלִוְיָה נְעַנְעַבְּעָן.

אַין יְאָהָר 1910 וְעַנְעָן לְוִית דֵי
אַפְּצִיעָלָע צְיָעָרְעָן צְוָנְעַנְטוּן נֻחָה-
רָעוֹ צַו טִילְיטָעָר-דִּיעָנָסֶט פּוֹן 67,295 ; אַין
יְוִישָׂעָן פְּרִיזַּיְוחָנִיקִעָם 24,255 ; אַין
יְאָהָר 1911 - פּוֹן 68,345 יְוִישָׂעָן
פְּרִיזַּיְוחָנִיקִים, אַיְסָעָר 827 פּוֹן עֲרַשְׁטָצֶר
לְנַאֲשָׁעַ וְעַנְעָן צְוָנְעַנְטוּן גַּעוֹוָרְעָן
26,298 ; פּוֹן יְאָהָר 1912 אַין נָאָן
נִשְׁתַּפְּלִוְיָה נְעַמְעַנְעַשְׁטָלָט גַּעוֹוָרְעָן קְפִין
גַּעֲנִיעָץ סְמָאָטִיסְטִיקָן.

פּוֹן דָּרָר וּלְבָדָר סְמָאָטִיסְטִיק אַין
צְוָהָהָעָן, או אַיְן פְּאָרְגָּנָעָן יְאָהָר וְעַנְעָן
צְוָנְעַנְטוּן גַּעוֹוָרְעָן צַו טִילְיטָעָר-
דִּיעָנָסֶט 10 פּוֹזְוָעָר יְוִישָׂעָן פְּרִיזַּיְוחָנִי-
קְעָם טָהָרָה, וּמְרָהָט וּוּרְקָלִין נַעַם
דָּרָרְטָט צַו דְּפִין.

דרָר נְמַעַר אַוְבְּטָאָה וְעַנְעָן טִילְיטָעָר-
לְעַנְכָּט, לְוִית וּוּלְבָכָעָן סְחָעָרָת אַיְנָנָעָן-
יְהָרָט אַנְגָּלְגָּמְטָמִינִיר פְּרִיזַּיְוחָ-קָאנְטָנוּ-
עַנְטָמִינִיר אַיְן דָּרָר נְאַנְצָעָר מְלָכָת דֵי
יְוִזְעָ אַזְעָ אַוְיָזָע נְעַבְּעָן דֵי פְּרִיזַּיְוחָנִי-
עַס דֵי טְעַנְלִיקִיט פְּלָאַנְטָעַסְגָּעָר צַ
קְנִיסָּעָן קְוִי דֵי לְנַאֲשָׁעַ-הָאָט דֵי
דִּירְשָׂעָ פְּרִיזַּיְוחָנִיקָם נָאָר נִשְׁתַּפְּלִוְיָה-
קְבָּעָן.

צְלִיבָּעָד דָּרָר שְׁלַעְכָּטָעָר טְעַטְּרִיקָאָצִיעָ
יְיָוְדָעָ אַיְן דָּרָר מְאַסְעָן-עַמְינְגָרָצִיעָ
עַרְטָמִינִיר יְוִידָעָרְקָאָנְטָנוּגָעָן וְעַדְ
לְטָעָן קְעַרְגּוֹלָט בְּעַת דָּרָר פְּרִיזַּיְוחָ-
קִיטָּט, — אַיְן אַיְן קְיַיְלָל פְּרִיזַּיְוחָ-רָאִיאָנָעָן
אַצְטָמָעָן שְׂיָוִן דֵי פְּרִיהַעֲדָרְגָּנָעָ יְהָרָעָן
גַּעַנְיָמָעָן צַו טִילְיטָעָר-דִּיעָנָסֶט יְוִישָׂעָ
יְוִישָׂעָיְקָאָם פּוֹן עֲרַשְׁטָצֶר לְנַאֲשָׁעַ.
בְּעַיְסָ אַנְמָעָנָדוּן דָּרָם נִבְעָן אַוְסְטָאָח
אַטְמָעָן נְעַרְכָּעָנִט, אַיְן דֵי יְוִישָׂעָ
יְוִישָׂעָיְקָאָם פּוֹן עֲרַשְׁטָצֶר לְנַאֲשָׁעַ וְעַלְעָן
גַּנְיָסְטָעָנִס נִשְׁתַּפְּלִוְיָה גַּעַנְיָמָעָן
דָּרָעָן צַו טִילְיטָעָר-דִּיעָנָסֶט, נָאָר וְעַ
גַּלְעָן עֲרַעְכָּבָנִס וְחַרְעָן אַיְן וְאַפְּאָס
וְדֵי פְּרִיזַּיְוחָנִיקָם. אַיְן דָּקָר וְיִרְקָ-
כְּבִקְיָת אַפְּרָעָר וְעַנְעָן אַלְעָ יְוִישָׂעָ
יְוִיזַּיְוחָנִיקָם פּוֹן עֲרַשְׁטָצֶר לְנַאֲשָׁעַ לְוִית
קְשָׁעָרְדָּנוּגָן פּוֹן אַינְגָּרְ-מִינְגָּסְטָצֶר אַנְ-
נוּסָעָן גַּעַרְעָן צַו טִילְיטָעָר-דִּיעָנָסֶט,
דֵי פְּרִאָקְטִיק אַיְן צִיקְעָדָן פּוֹן דֵי

די בערוז וועגען דער יודישער פראגע.
אוייך דער אל-עמינער פערומאלונג
וּ דער יעקאנדרינאמלאחער בְּרוֹעַ
בְּשֵׁשׁ וִיךְ אָלֶעָ אֲנוּזענְרָע אַרְזְמָנָעַ
בְּנִיט נְעָגָן דִּי רַעֲכְטָס-בְּנַרְעַנְצָנְגָן
דִּי יְרוּדָע, אַנְטְּרָעָס-יְינְט אַיְזָא אַבְּעָרָה
עַבְּעָן דֻּעַם דָּקָלָאָר פָּוּן פָּאַרְזִיכָּעָן
וּ דְּפִיטְרִיעָוּ מְעָגָן דָּרָר יְודִישָׂר
אַגְּלָנְטִינְגָּעָם האנדָעל.
די פְּנַעֲנְצָנְגָּעָן אַיְיךְ דַּעַם נְרוּסָעָן
טַיְלָפָן דִּי סְוּחָרִים אַיְזָא רַוְּסָלָאָנָר—די
יְרוּדוּן—פְּאָאָלְיוֹרָט יְעָדָע טַעַמְינְקָמָת
פָּוּן האנדָעל. די בְּנַעֲנְצָנְגָּעָן וְעָגָן
נְעוֹאָרָעָן אַפְּלָאָגָן פָּאָר דָּרָר עַקְאָנָמָן
שָׁעָר לְאַנְעָגָן פָּיָן האנדָעל אַוְן דָּאָס שְׁטָעָרָט
דָּרָר אַגְּלָנְטִינְגָּעָר עַנְטוֹחִיקְלוֹנָגָן פָּוּן דָּרָן
סִינְשָׁעָן האנדָעל.
דָּרְעִיבָּעָר.—הָאָט דְּמִיטְרִיעָה גְּעָגָן
דִּוְנְמָן וִין דָקָלָאָר, טָאוּ דָרָר פְּעוּרָעָן
קָאָטִיםָעָט וִיךְ וְעַנְדָּעָן דָּוְרָכְן האנדָעלָם
טִינְוִסְטָעָר צַוְּדָר רַעֲנִירְזָנָגָן אַוְן אַנְ
וּוַיְזָעָן אַיְיךְ דָרָר נְיוֹחוֹנְדָרְנוֹקָמָט אַוְים.
צְוָאָרְבִּיטָעָן אַנְשָׁטָאָרָט די פְּעַרְעָלְטָעָרטָע
גְּעַנְעַצְמָה, נְיָעָ, וּוּלְכָעָ זָאָלָעָן גְּעַפְעָן
יְעָדָעָן, דָּאָרְגָּנָטָעָר אַיְיךְ די יְוָרְשָׁקָעָן
סְוּחָרִים, די טַעַנְלִיכְקִיםָּתָן קְרָיָן צַוְּאָרָה.

ואם דַי יְהוִישׁע שָׂנִירָר-יְנוּאָנָס אָנוֹ
לְאַנְדָּרוֹן הַאֲבָעָן אוֹסְנוּאַרְבָּאַיטָן.
דר עֶרֶר פָּרָאַיעַקְט אֵין פָּלְגָעַנְדָעָרָה: אָנוֹ
וַיְיְזַרְעֵל שְׁנִירָרָה-יְנוּאָנָס אָנוֹן נְאַרְדָעָר
אַנְדָעַרְעָרָר מְאַכְעָן אָגְעַתְאַלְרִינְג נְרוֹיְסָעָן
פָּרָאַגְרָעָס, אָנוֹן וַיְעַר קְנִיאַגְצִילָעַלְלָאָנָע אָנוֹ
וְעַהְרָגְנָט, וַעֲכָן דַי יְנוּאָנָס גַּעֲקָמָטָן אָז
אַהֲסָפָם. אָנוֹ וַעֲנָן דַי אַלְעָשָׂנִירָר-יְנוּאָנָס
חַעֲלָעָן וְקָרְעָרָאַיְנָגָעָן אָין אַיְנָן נְרוֹיְסָע
יְנוּאָגָן, וְעַט דְּעַטְאַלְט אַיְיךְ דַי לְאָנָע
קוֹו יְוִישָׁעָן אַרְבִּיטְשָׁר שְׁטָאָרָק פָּעָר.
בְּעַסְעַרְתָּה וְעַרְעָן.
אִין לְיַעַדו אֵינוֹ דַי פָּאַרְגָּעָחָר אָפָּה
נְעַדְלָמָעָן גַּעַוְאַרְעָן אָנוֹיְסָעָן קְאַנְקָעָן-
רָעָנָן, צַי חַלְבָּעָם וְעַנְעָן וַיְדָ צָוָן
וְעַמְעַנְעַקְמָטָן דְּעַלְגָּנָמָטָן וְאָסָהָבָעָן
קְעַרְבָּעָתָן 10 מְלִיאָן אַרְבְּשָׁתָר, אָנוֹ
עַס אֵינוֹ אַיְנָשְׁטָמָג אַגְּנָנוּמָטָן גַּעַוְאַרְעָן,
אוֹ דְרַעַר פָּרָאַיעַקְט וְאַל אַיְסָגָעָרָבִיט
וְעַרְעָן אָנוֹעָם אָין צַוְּהָפָעָן, אוֹ עַט
חוּט אַיְיךְ בְּעַשְׁטָמָנִונְתָּה וְעַרְעָן פָּנָן דְרַעַר
אַלְגָּעָטְבָּנָר טְרִיר-יְנוּאָן.
אָנוֹ דְרַעַר אַרְבִּיטְשָׁר-חַעַלְט הַאֲטָה דַי
יְרֻיעָה אַרְיוּסָגָעָוָהָעָן נְרוֹיְסָפְרִירָה.
לְאַנְדָּרוֹן.

א בריישט פון לאנדאו.
(פון אנדואר קארעפפאנדענטו).

וְעַמְקָדָה רֹאשׁ יְוִיְשָׁעֶר שְׁחִיתָה. — לאאר סענסן יענגן אנטסעטען זיטווען.
רי פֿערַאַתְּנִינְגְּבָגְן פֿון אלע שנידערן זייןיאנס. —

ר' ל' דיביעס'ס פארישלאג ווערט און געטטען פון דער באָרד, נוּר טִיט דַעַט בעידיג, אוֹ רָאַם וְאוֹרָט, אַנְטִיסְעַמְּטִיזֶם וְחָסֵם וְוּרְטַע רַעֲמַהְגַּט אַין בְּעִירַכְתְּן פָּונְדַר, בָּאָרָר, וְאַל אַין דָּעַר דָּאָזְנַט פָּרָשׁוֹרָעַ נִיט רַעֲמַהְגַּט וּרְעַבְעַן. אַנְרִיסְעַטְמָעַן טַעַנְתָּן מְעַרְבָּדָעַן, אַיְזָנְעַטְמָעַן, וְאַל פָּקָרְבָּאָפָעַן דַי שְׁחִיתָה אַדְרָר. פָּעַן דַי יְרוּעָה, אוֹ אַין לִיעָרָה וּוְעַט אַרְזָה אַגְּזָזָא לְוִיט וּוְלְבָעָן פָּונְ 8 מָאי וְרַי, צָעַר בָּעַלְיַי חִיםַּת קָעָנָן האַבְּגָן רָאַם רַעַכְתַּן צָו שְׂרָחוּתָרָעַן דַי יְרוּשָׁה שְׁחִיתָה אַין לִיעָרָה. דַי דָּאָרְטִינְג יְרוּשָׁה גַּעַטְנְדָרָעַן-פָּעַן וְאַלְטָוָנָן האַטָּם זָוֵךְ גַּעַטְנְדָרָעַן דַי אַמְּגַעַן אַין צָו מְינִיסְטָה רַעַנְן, אוֹ וְעַזְעַזְעַז וְאַלְעַזְעַז וְעַזְעַז צָו מְהֻזְעַן אוֹ רָאַם גַּעַזְעַז וְאַל נָאַר צְוִיקְנָהָאל טַעַן חִערָעַן. טַעַן אַרְזָן.

טאג-נאטיזען.

מען ר' אנטוועץ'.
חויר עם האט נאר א האנד אוון קוו
פויילען האט ויך גענווטען ראטען
... ראמס פויילישע קאלק!...
אוון מען האט אווי לאנג געראטען
ט"ב פון
מען ועהט שוויין די פרכטונג פון דעם
וינגר פאמיריאטישער ארבעיט.
שווינדרל און בעטונג אונגעטען או
אייסטינשע צוועקען — דאס זונע
רוכך די היפט-אטוחען פיי אל-
רואנען, וחאם האבען ויך קערנומע
ט דער דראונער, היליגער ארבעיט
טילא, פון דמאוסקיז אליין רעדס
שווין נשתן
די לעצט ענטרעיקינגען ווועגן דעם
ציאגאלען קערטונג, וחאם די ניד-
טעל מיט דמאוסקיז און דער שפוי
בען פערשווענרט, ווואט א נענוו
דר ליכט אויף וויער פאטראיטום...
עס וויאט ויך אפער ביגלאכט
או אOID די אנדערע פאטראיט
האבען וווער היליגען ארבעיט
ט מהחת עלם הפה גענַהרט...
אט אינו די טאג פארנוקטונג א קער-
לונג און א ווארשענער באיקאט
אפעראטיוו פון דער לעדרער-בראנושע
ז' פיהדרער פון דראונען באיקאט
בעפראטאטו האבען פונקט וויל אַלעַ
ערצע באיקאטיסטונג געפעריגנט אוון
ען פון פויילישע אינטערודעטען אונ
יסגעשטעלט אלם לאוונען — ראנ
יענן" ראמס פאלק ...
וון וויליגער
טינער האט צונעשבעלט דעם קא-
אטיז שלקטע לעדרער אוון פיי וויל
קעטגען אראגעלאוט א שונע
ע...
ז' צוליבע פאטראיטום!
צ'ויטער האט קארנעלענט דעם
פערעטיז צ' קייפען סחרה און
לען הוייכ פריזוון אויף אוא ארט,
ער האט בעקמטען א געוויסטען
יענט...

לעכטן וונטאג איזו אונדער פאימענט-
האל, וואם געטינט ויך אין דער ייור-
שער גהעט, פארענעקטען אַגראָיסער
קאנסערוחאטיזער מיטיגן, צוישען די
געסט האבען ויך אויך געטונגען טר-
הענרי לאויסגן, טר. שטרויס און דער
בעזיאויסטער קאנסערוחאטיזער פיהרער
לארד סטיל.

דער לעצער האט געהאלטען אַגראָיסער
גראָיסער רעדען, און חולכער ער פאלט
שטיירק אַן אויף די ליבעראלען, פאר
וואם זי האבען אַרויונגעלאות אַשְׁמָה,
או די קאנסערוחאטיזער פארטיזן אונטער-
שטייצט דעם אנטיסעמיטיזם געגען די
יידען און ענגלאנד.

לארד סטיל ליעקענט עם קאטעה
נאָריש אַב און אַגט, או די דראָיגע
בעהויפטונג פון די ליבעראלען, חעלכע
וכען מיט אלע מיטלען זי ערניעדר-
גען די קאנס-רחאטיזער פארטיזן, או
רוֹכוֹרָאִים פָּאַלְשָׁן. ער אלפֿין ואַנט ער,
האט פִּיעַל יְוִוִּישׁ פְּרִינְד, וועלכע ער
שעט זעהר, און ער קאָן גָּרְנוּיֶּשׁ
פְּעַרְשְׁטָעָהן, ווֹן אָוּיוּ קָעָו ויך אַמענְשׁ
אנָרוֹוֹזָן, קִרְיֶסֶט אַן נִיט רֻעְסְפָּעְקָטִי-
רָעָן די יְוִוִּישׁ רַעֲלִינִיעַ, זַחַלְכָּר
עם האבען אַנְגָּעוּהָרָט אלע נְרוֹיִסָּע
געטִין פון קִרְיסְטָעָטָם. ער האקט, או
ענְגָּלָנָד חָעֵט ויך קְמִינְתָּל גַּט שְׁעַדְרָעָן
מִתְּהַלְּכָה פְּאָרוֹאָרְטִילָעָן, וואָס האַ-
בען גַּבְּרָאָכְט אָוּי פִּיעַל שָׁאָרָעָן אַן
אַבְּדָרָע לְעַנְרָעָר. אַבְּדָרָע דָּאָס שְׁטָעָרטָ
אַרְם גִּיט זַחַלְכָּען וִיך בַּיִּ דָּעָר
מִינְגָּנוֹן, אַזְדָּעָר אַיְצָנְגָּעָר. לאָרְטְּשִׁיעָפָּר
רוֹשָׁאָסְטָמָס (לאָרְטְּהַיְּפָטְרִיכְטָעָר) לאָרְטָ
רוֹיְדָרְגָּן (סָעָב רַוְּפָּס אַיְזָקָם) האָט גִּיט
גַּרְאָרָאָט פְּעַרְנָעָמָעָן זַיְן אַמְּטָה, נִיט
וַיְיל ער אָיו אַיְזָדָה, נָאָר וַיְיל ער
איָן גַּעַתְּזָן פְּעַרְטִישָׂמָס אַנְטִיט גִּיט קִין שְׁיַעַנְסָ-
בִּינוֹנָס...
די רַאֲיָנָע דָּעָר אַיְזָקָטְרִיכְטִישָׂ
הָאָרְטָלָע אַגְּטוֹסְעָמְטוֹן אַן עַנְגָּלָנָד,
וַיְולְכָּעַ הַיְּבָזָן אַן סִיט וַיְמַעַּר פְּרָרִיָּ-
כָּרְנוֹגָן, או זַיְן שְׁעַזְעָן יְוִוִּיעָ אַן עַדְרִיָּ-
געַן מִטְּסָמָע, וואָס זַיְן דָּאָרְטָה אַנְטָה
זַו וַיְהִירָּעַ צְיַעַלְעָן.

אַנוֹרִיסָע פְּרִידָה האָט אַרְזִיסְעַרְוּקָעָן
די יְדִיעָה אַן דָּעָר יְוִוִּישׁ אַרְבִּיטִירָ-
וּלְטָמָר עַנְגָּלָנָד, דָּעָר פְּרָאַיְקָטָם
קִילְעָן בְּהִזְמָה.

דָּעָר שְׁאָגָעָס-אַרְדְּנוֹגָן, אַוְן עַס דְּרָאָרָתָ-
או די יְוִוִּישׁ שְׁחִיתָה וְאַל פְּעַרְבָּטָעָן
וְעַרְעָן אַין עַנְגָּלָנָד, האָט די בְּאָרְטָ-
אַפְּרִיטִוּסְטָרָעָן די יְוִוִּישׁ מִנְגְּסָטָרָעָן
אַין פְּאָרְלָאָמָעָטָן, אַוְן צָוּ נְעַכְתִּינְגָּן
סִיטְנָאָג עַגְעָן צְוִיָּה יְוִוִּישׁ מִגְּנוֹסְטָרָעָן
אַיְמָנְגָּלָעָרָעָן דְּעַחְאָרָעָן, די בְּאָרָרָהָהָאָט
קָאָר אַז פְּאָרְגָּעָלְעָנְטָן אַלְעָ רַאְקּוּמָעָן
טְזַיְּן אַז קָאָרְעָפָּסְפָּאָרְעָנְצָן, וואָס זַיְּ
פְּנִירָהָשׁ שְׁוִין וַיְמַתְּ דָּעָטָהָה וְאַז צָוּ
אַוְן פְּעַלְכָּעָן זַיְּנָה וְעַמְּרָטָה
פְּעַרְאָטְשְׁעָרְבָּסְרָוָעָן פִּיעַלְעָ נְעַלְהָרָטָה
אַז אַגְּנוּזְעָהָעָקָעָן פְּעַרְזְּעָלְנוּכְּקִיטָּעָן, אַז
וְאַלְלָן וְעַהָּן זַו וְווּרְקָעָן אוּפִּי-
הָאָטְמָאָטָעָן פָּוּן פְּאָרְלָאָמָעָן, אַז
מְעַן אַל אַבְּוֹהָרְפָּעָן דָּעָם פְּרָאַיְקָטָם
וְוָאָס אַז נִישְׁתְּ מְעַהָּרָה וְזַי אַשְׁנְרָלְכָּר
אַרְיְמָבָּרִיטָם פָּוּן דָּעָר אַנְטִיסְעַמְּטִיזְעָרָה
חַבְּרָה גִּזְבָּזְיָוָן יְוִוִּעָן.

זַי מִגְּנוֹסְטָרָקָעָן הָאָבָּעָן פְּעַרְלָאָנְטָ-
קָאָן דָּעָר בְּאָרָר נִישְׁתְּ אַנְצְׁוּנְעָהָטָן קִיְּזָן
בְּעַוְּשָׁאָרָעָבָעָן גַּעַגְעָן דָּעָם פְּרָאַ-
יְקָטָם, בְּזַי וְזַחְלָעָן וְעַהָּן וְוָאָס זַי
קַעְנָאָשָׁהָן דָּעָרָה. זַי הָאָבָּעָן אוּפִּי-
פְּרָזְגָּדָרָט, אַז וְזַחְלָעָן אַנְחָעָרָעָן
אַלְעָקְזְּנְלְוִיכְטָעָן, אַז דָּעָר פְּרָאַיְקָטָם
וְאַל אַקְרָבָּדָעָן נִשְׁתְּ בְּעַהָּנְדָרָעָלָט
חוֹרָשָׁן אַן פְּאָרְלָאָמָעָן, נָרָ עַס וְאַל
אַבְּגָלְוָגָט וְחַרְעָן אַוְיָפָן קוֹטְעָנְדִינְגָּן
יאָהָה.

דָּעָר יְוִוִּישׁ דָּעָלְחָרְטָעָר פָּוּן זַי-
דוּשְׁעָן סְעַמְּנָאָרִיטָם ("דוּשְׁאָוִיְשׁ קָאָ-
לְעַדְנָזָה") דָּזָר דִּיְכָּיִם, לעַטְמָן פָּאָרָה, אַז
צַיְּן אַל אַבְּדָרְקָעָן אַברָאָרָעָ, וְעַל-
בְּעַזְמָה האָט נַעֲקְרִיעָנְגָּן צְנַעְשְׁקָאָ פָּוּן
רִיחְמָתְלָאָנָה. די בְּרָאָשָׁוּרָה, וְאַל פְּעָרָ-
שְׁעַנְחָתָם זַיְּ, וְזַיְּ גַּעַדְרָקָט אַנְטִ-
עַנְרָוָשָׂר שְׁפָרָאָק, אַז וְאַל פְּקָרְשָׁפְּרִיטָם
וְעַרְעָן צְחִישָׁען דָּעָר עַנְגָּלְיִישָׁר בְּעַקְעָלָ-
קָעְדָּזָגָה, אַז אָוּי אַרְזָים וּוּטָזָר דָּאָס
עַנְגְּלִישָׁעָקָאָל גַּט בְּעַקְעָנָעָן מִטְּמָרָעָ-
יְוִוִּישָׁר שְׁחָותָה. אַז דָּעָר בְּרָאָשָׁוּרָה
וְאַל אָזִיךְ זַיְּ אַגְּבָנְעָרְזָקָט די מִינְגָּנָעָן
פָּוּן די פְּיִיעָרָה הַגָּרָרָט נְעַלְהָרָטָעָן אַז
פְּרָאָקְעָפָּאָרָעָן, וְזַחְלָכָעָן זַגְעָן אַרְזָים
וְעַדְמָנוֹגָן, אַז די יְוִוִּישׁ שְׁחִיתָה
אַז די בְּעַסְטָעָה הַוְּטָאָנָעָ טַעַטָּרָעָ פָּוּן
קִילְעָן בְּהִזְמָה.

יאהא פאן ווילדענראט.

דער יידישער פֿרְשָׁט.

א שפאננדער היסטארישער ראמאן.

סְפָעַצִּיל בֶּצְאַרְבִּיט פָּאָרֵץ "לְאֹדוֹאָר סְאָנוּקְבָּלָהָן").

II.

לעאנארא – א' פַתְהָנָה פָאָרֶן סֻלְטָאן!
אלען ערנער שפֿיצְבָּעל האט זיך בעויעזען אויף די ליפָען פָון סֻלְטָאן,
יזיג אלען זאמס עס טהומט זיך אָרוֹם אִים, דעם גאנצָען גַּלְגָּען אָן די
שׁ.
גִּישְׁת אָוטְוִיסְטָט אֵין. דער סֻלְטָאן צוֹקוּרִישָׁעָן גַּעֲוָעָן, דען מאכְטָעָר סָא.
בְּקוֹאָסְטָט, ווי זיך אַונְטְּרָצְהָוָנֶה עַנְעָן דעם סֻלְטָאן. שֶׁר האט גַּעֲדָסְטָן
דעם מְרָאָן מִיט די טִיעָרְסְטָט אָוֹן שְׁעַנְסְטָט וְאַכְעָן, מִיט די טִיעָרְסְטָט
אוּפְּטָן פָּלָאָן פָאָרֶן טְרָאָן וְעַנְעָן שְׂוִין גַּעֲזָעָן צְגַעַנְרִיטָט פְּעַרְשִׁידְרָעָן
יעַלְעָן אָן פְּעַרְשִׁילְגְּנָעָן אָוֹן אלָעָן קְוַעַנְמָאָכָרָט, בּוֹיכְרָעְדָּרָט אָוֹן
עַנְעָן גַּעֲוָעָן נְרָטָט אָוֹן גַּעֲוָאָרט אוֹיף 8 צְבָאָן, חַנְקָן וְיִזְרָעָן וְיַעֲרָעָן
עַן אַתְּהִיבָּעָן.

